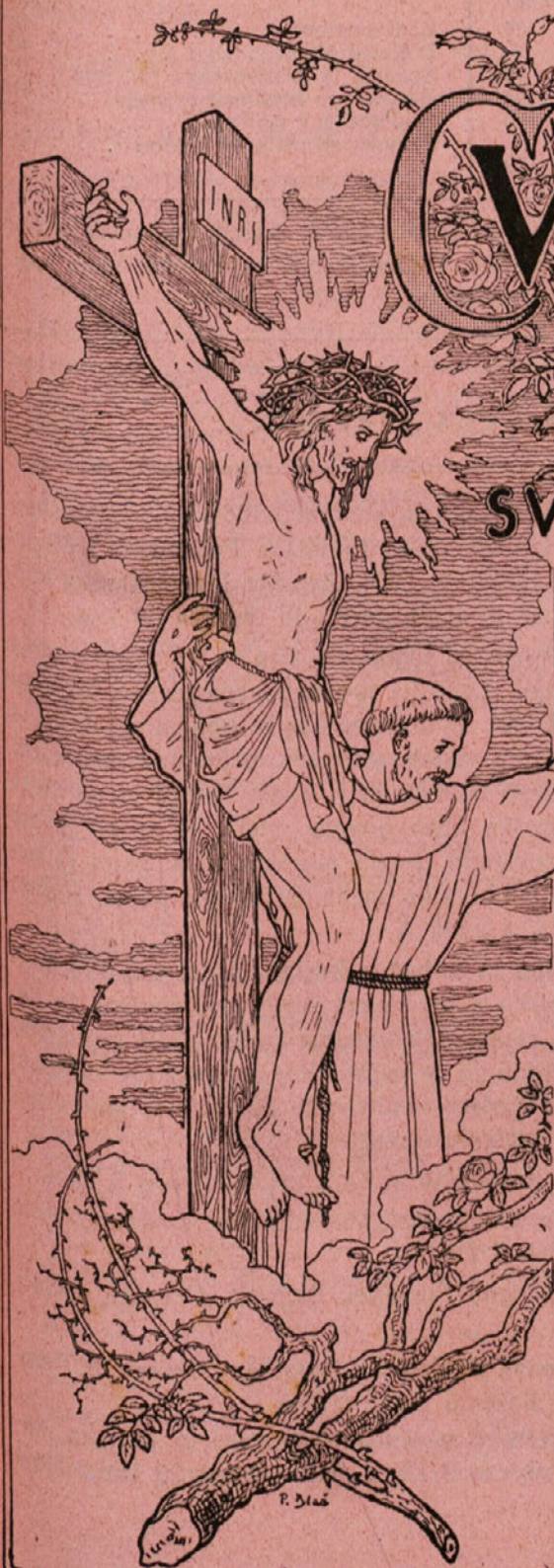

Poštnina v SHS plačana v gotovini.

CVETJE

z vrto
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLI. tečaj.

7.-8. zvezek.

V Ljubljani 1924.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebina 7.—8. zvezka.

	Stran		Stran
Tri obhajilne pesmi	89	Bodi svetloba	103
Vtisnenje ran sv. Frančiška Serafn- skega	90	P. Kalist Medič	105
Asketična šola ali vadnica popolnosti	93	Spomini iz misijonskega življenja	107
Noša in obleka tretjerednikov	100	Razgled po serafinskem svetu	110
Tretji red tudi v župnijah, kjer imajo že razne organizacije, ni nepotreben	102	Priporočilo v molitev	112
		Zahvala za uslišano molitev	112

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Književnost.

Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Priredil M. Humeck, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Pojasnjeno z 69 podobami in 2 barvanima slikama. Ljubljana 1924. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Obsega 195 str. in stane nevez. 48, vezana 60 Din.

Knjiga bo veliko koristila vsem, ki imajo kaj vrta ali če gojijo cvetlice v izbah ter se bodo po nji ravnali. Lepo in strokovno znanstveno popisuje vse za vrt potrebno: o ureditvi vrta, o obdelovanju in gnojenju zemlje, o raznih vrtnarskih opravilih, o raznih vrstah zelenjave, o hranitvi rastlin čez zimo, o sadnem drevju, o cvetlicah na vrtu in v izbah. Knjiga je na videz sicer draga, pa bo vsakemu stroške hitro bogato vrnila, če se bo po nji ravnal. Ne vjemamo se pa v nekaterih izrazih pisatelja, n. pr. sorta in nedosledno je pri nekaterih dostavljati hrvaška imena, pri drugih pa ne. Knjigo prav toplo priporočamo.

Znižane cene za molitvenike in nabožne knjige. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je tik pred vojsko natisnila več lepih molitvenikov in nabožnih knjig, ki jih med vojsko zaradi pomanjkanja knjigovernih potrebščin ni mogla v potrebnem številu vezati in razpečati. Ker primanjkuje knjigarni prostora, se je odločila prodajati sledeče molitvenike in nabožne knjige nevezane t. j. v zloženih polah po znižanih cenah:

Kruh življenja, ki smo jo priporočili v 1—2. zv. Cv. Stane 5 Din.

Tomaža Kempčana Hoja za Kristusom. Prevedel Andrej Kalan. Cena za nevezan izvod v zloženih polah 4 Din.

Tolažba dušam v vicah. Priredil Frančišek Bleiweis. Cena za izvod v zloženih polah 3 Din.

Iz duhovne zakladnice Tomaža Kempčana. Izbral in poslovenil dr. Frančišek Lukman. Cena za izvod v zloženih polah 2 Din.

Vezave za omenjene molitvenike zaračunamo posebej in sicer za molitvenik Kruh življenja z erdečo obrezo 9 Din., zlato obrezo 20 Din., Hoja

CVETJE

XLI. tečaj.

V Ljubljani, julij - avgust 1924.

7.-8. zvezek.

Tri obhajilne pesmi.

Hrepenenje.

Odpri se, tabernakelj sveti,
in daj mi mojega Boga,
vso noč so trkale na vratca
vse misli mojega srca.

Odpri se, obhajilni kelih,
pokaži ves zaklad mi svoj,
vso noč je bdela moja duša
v ljubezni sveti pred teboj.

Prikaži, hostija se bela,
naj skorej te oko zazre,
vso dolgo noč sem hrepenela,
da pride Jezus, moje vse.

Češčenje.

O najsvetejša hostija,
ti sonce mojega življenja,
ti biser mojega srca,
ti cilj si mojega teženja
in moja radost v dneh solza.

O najsvetejša hostija!
Vseh mojih hipov hip najblažji,
ko Jezus sklene se z menoj,
zakladov vseh zaklad najdražji
ti hostija, v nji Jezus moj.

O najsvetejša hostija!
Ne vidim več sveta lepote,
ko v te potaplja se oko,
ti v blesku lilijske krasote
na zemlji moje si nebo.

Posvečenje.

Vsaka misel, vsaka želja,
vsak blažilni hip veselja,
kar bi volja ukrenila,
kar bi usta govorila:
vse, o Jezus, v slavo tvojo,
vse, da rešim dušo svojo.

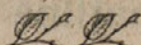
Kolikrat se roka zgane,
solza, ki na lice kane,
vsak pogled, stopinja vsaka,
kri, ki v žilah se pretaka:
vse, o Jezus, v slavo tvojo,
vse, da rešim dušo svojo.

Vsaka črka, ki jo pišem,
prašek vsak, ki ga izbrišem,
kadar moja igla vbada,
slednji up in vsaka nada:
vse, o Jezus, v slavo tvojo,
vse, da rešim dušo svojo.

Vsaka pesem, ki jo pojem,
udje na telesu mojem,
vsaka jed, ki jo uživam,
ura vsaka, ko počivam:
vse, o Jezus, v slavo tvojo,
vse, da rešim dušo svojo.

Vse, najmanjše moje delo,
vse, kar dobro bo uspelo,
mojega življenja hipi,
mojega srca utripi:
vse, o Jezus, v slavo tvojo,
vse, da rešim dušo svojo.

M. Elizabeta.

P. ALFONZ FURLAN.

Vtisnenje ran sv. Frančiška Serafinskega.

(Dalje.)

II. Sv. Frančišek prejme svete rane.

Sv. oče Frančišek je bil šestkrat na gori Verni¹⁾; prvič je bil l. 1215., ko jo je šel pogledat, je li pripravna za samotno življenje in molitev, in zadnjič je bil na nji leta 1224. Tega leta spomladi je bil sv. Frančišek v Folinju in je tam pridigal; seboj je imel brata Elija, svojega namestnika ali vikarja. Temu se neko noč prikaže star in častitljiv mašnik v beli obleki in mu reče: „Brat, vstani in povej bratu Frančišku, da je že preteklo 18 let, ko je zapustil svet in se združil z Jezusom. Naznani mu, da bo čez dve leti nastopil pot vsega mesa, ker ga hoče Gospod pri sebi imeti.“²⁾ Ko sv. Frančišek to izve, se vrne k Porcijunkuli, vzame brate Leona, svojega spovednika, Angela, Maseja, Silvestra in Illuminata in gre z njimi na goro Verno proti koncu meseca julija. Pot je bila dolga in slaba, bolehní Frančišek je šel peš in bos, njegovo telo je bilo slabotno, njegov duh pa pripravljen za velike žrtve. Srečno je prišel do vzhodja gore; tu je opešal; bratje gredo k bližnjemu kmetu prosit, naj jim posodi osla za sv. Frančiška. Kmet gre sam k njemu in ga vpraša: „Si ti brat Frančišek, o katerem ljudje toliko govorijo?“ Ko mu Frančišek pri-trdi, mu reče kmet: „Potem glej, da boš res tak, kakršnega te imajo ljudje!“ Te besede tako ganejo Frančiška, da poklekne in poljubi kmetu nogo.³⁾ Prej ko ne je vodil osla kmet sam; mej potjo potoži Frančišku, da je zelo žejen; Frančišek stopi z osla, poklekne in moli; na to pelje kmeta k mrzlemu studencu, da si žejo vgasí. Studenec je potem vsahnil!⁴⁾

¹⁾ Ni gotovo. (Uredn.) Glej: Facchinetti S. Fr. d' Assisi.

²⁾ Thom. a Celano, Vita prima lib. II. c. III.

³⁾ Thomas a Celano, Vita secunda ed. d' Alenç. pag. 103.

⁴⁾ Thom. a Celano I. c. pri Jörgensen. Der hl. Franziskus von Assisi, Seite 600.

Ko so prišli do košatega hrasta, stopi Francišek z osla, se vsede v senco, da bi se nekoliko odpočil. Hitro priletijo od vseh strani ptiči k njemu in se vsedajo Francišku na roke, na rami, na kolena, drugi na glavo in okoli na veje ter ga veselo pozdravljajo sè svojim prijetnim petjem. Francišek pravi svojim tovarišem: „Preljubi bratje, mislim, da je vseč našemu Gospodu Jezusu Kristusu, da se naselimo na to samotno goro; naši bratje ptiči se veselijo našega prihoda!“ V spomin tega dogodka so pozneje sezidali kapelico, katero imenujejo ptičjo.

Drugi dan je prišel grof Roland na goro s potrebnim živežem za brate. Francišek ga je prosil, naj da napraviti kočo pod veliko bukvijo, ki je rasla za lučaj kamena od kočë bratov, ker se mu je zdel ta kraj pripravniši za molitev.

Sv. Francišek se je hotel nemoten s štiridesetdanskim postom pripravljati za praznik sv. Mihaela arhangelja, katerega je zelo častil. Zato je zapovedal bratom, da ne smejo nobenega k njemu pustiti, samo brat Leon naj mu vsaki dan proti večeru prinese nekoliko kruha in vode. V tej samoti je pa začelo skrbeti sv. Franciška, kaj bo ž njegovim prvim redom, ker brat Elija in njegovi privrženci niso bili zavzeti za njegovo evangeljsko uboštvo; vedel tudi ni, kaj naj bi premišljeval v tem štiridesetdanskem postu. Po nekem notranjem nagibu reče bratu Leonu naj prinese mašno knjigo in naj v čast presvete Trojice knjigo trikrat odpre, da bo zvedel voljo božjo. Brat Leon trikrat odpre mašno knjigo, pa vselej jo odpre tam, kjer govori o Kristusovem trpljenju. Iz tega spozna Francišek, da zanj ni drugega na svetu, kaker trpeti do svoje smrti in premišljevati Kristusovo trpljenje. Vdal se je volji božji.¹⁾ Naslednjo noč vidi Francišek angelja z goslami pred sabo stati, ki mu pravi: „Francišek, eno ti bom zagodel, kaker godemo v nebesih pred prestolom božjim.“ Angelj je samo enkrat z lokom po strunah potegnil in Francišek je bil napolnjen s tolikim veseljem in s toliko sladkostjo, kaker da nima nobene skrbi in nobenega telesa. „In ako bi angelj še enkrat potegnil po strunah, bi se morala moja duša ločiti od telesa,“ je rekel Francišek svojim bratom.

Po prazniku Marijinega vnebovzeta se je Francišek še bolj ločil od svojih tovarišev. Pred neko votlino, do katere so čez prepad postavili brv, je Francišek napravil malo celico ali kočo; z bratom Leonom se je dogovoril, naj po tej brvi dvakrat na dan k njemu prihaja, po polnoči naj pred brvijo glasno zakliče: „Gospod, odpri moje ustnice;“ ako bo odgovoril: „In moja usta bodo oznanjevala tvojo hvalo,“ naj pride po brvi k njemu, da bota molila jutranjice; ako pa ne bo odgovoril, naj se vrne v svojo celico. V drugič na dan je prihajal brat Leon k Francišku proti večeru, ko mu je prinašal kruha in vode.²⁾

Brat Leon se je ravnal po zapovedi; neko noč se pa Francišek ni oglasil. Brata Leona žene radovednost, kaj neki dela Francišek. Noč je bila jasna in hladna, mesec je sijal skozi bukve, vse je bilo tiho. Brat Leon se

¹⁾ Cvetje II., str. 74. T. Celano, Vita secunda libr. II. cap. 127. Jørgensen S. 605.

²⁾ Cvetje II., str. 102.

nekoliko obotavlja, potem pa tiho stopi na brv in srečno pride na drugo stran. Previdno stopa med drevesi, opazuje, kje bi bil Frančišek; naposled zasliši neko vzdihovanje in zagleda Frančiška, ki je klečal z razpetima rokama z obrazom proti nebu obrnjen in je molil: „Moj preljubi Gospod in Bog, kedo si ti in kedo sem jaz? Jaz sem pač tvoj majhin, nekoristen črv in tvoj hlapec.“ Te besede je Frančišek večkrat ponovil, dokler ni brat Leon po nepredvidnosti stopil na suho vejo, ki se je s pokom zlomila. Frančišek preneha moliti, se vzdigne in reče: „V imenu Gospodovem, stoj, kedorkoli si, in se ne premakni z mesta!“ Brat Leon se je zelo vstrašil; rad bi se bil skrtil, ako bi mogel; bal se je namreč, da ga bo Frančišek zapodil zaradi njegove nepokorščine. Frančišek stopi k njemu in ga vpraša: „Kedo si?“ Brat se trese na vsem životu in odgovori: „Jaz sem Leon.“ Frančišek mu reče: „Zakaj si sem prišel? Ali ti nisem rekel, da me ne smeš opazovati? V imenu svete pokorščine mi povej, kaj si slišal?“ Brat Leon odgovori: „Oče, slišal sem te govoriti in zelo pobožno moliti: „Moj preljubi Gospod in Bog, kedo si ti in kedo sem jaz tvoj mali, nekoristen črv in hlapec?“ Brat Leon je nato pokleknil in zelo spoštljivo rekel: „Oče, prosim te, da mi razložiš besede, katere sem slišal!“ Frančišek je pogledal Leona in njegovo srce je bilo napolnjeno z veseljem o ljubezni in vdanosti dragega brata Leona. Nato mu Frančišek reče: „O ovčica božja, o moj dragi brat Leon! V molitvi, katero si slišal, ste mi bile pokazani dve luči v moji duši; v eni luči sem spoznal Stvarnika, v drugi luči sem pa spoznal sebe. Ko sem rekel: „Kedo si ti, moj Gospod in Bog, in kedo sem jaz? sem bil v luči gledanja, v katerem sem videl objokovanja vredno globočino svojega uboštva. In zato sem rekel: „Kedo si ti, o Gospod neskončne dobrote in modrosti, da se ponižaš obiskati mene, ki sem izmed vseh najrevniši črv, mala, ostudna in zaničljiva stvar? To so bile tedaj besede, katere si slišal, ovčica božja! Varuj se, da me ne boš več opazoval; vrni se v svojo kočo z božjim blagoslovom.“

Potekal je dan za dnem in približal se je praznik povišanja sv. Križa. Križ in Kristusovo trpljenje je imel Frančišek vedno pred očmi, posebno pa še ta praznik 14. septembra. Ni se še zdanilo, in Frančišek je že molil pred svojo celico ali kočico obrnjen proti sončnemu vzhodu, z razpetima in visoko povzdignjenima rokama klečé: „O moj Gospod, Jezus Kristus! Za dve milosti te prosim, preden umrjem: prva je, da bi občutil v svojem življenju, koliker je mogoče na duši in telesu tiste bolečine, katere si ti, sladki Gospod prestal v času najbitkejšega trpljenja; druga milost pa je, da bi občutil v svojem srcu tisto preobilno ljubezen, katera je tebe vnela, da si toliko trpljenje za nas grešnike radovoljno prestal.“ In ko je dolgo tako molil, je razumel, da ga je Bog uslišal. Frančišek začne sè vso pobožnostjo premišljevati trpljenje Kristusovo in njegovo neskončno ljubezen, in rastla je tako v njem goreča pobožnost, da se je ves spremenil v Jezusa po ljubezni in sočutju.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

VI. Čemu molimo?

Molimo zato, da Boga častimo, se mu zahvaljujemo, da zadostujemo za grehe in da ga prosimo.

1. Molimo zato, da Boga častimo.

Molitev spada med najimunitniša dela božjega češčenja. „Božje češčenje zavzema med dejanskimi (moralnimi) čednostmi prvo mesto, ker ima Boga častiti za svoj neposredni cilj in nam tako pomaga izpolnjevati glavno dolžnost, ki jo imamo do Boga. Miloščino pošiljamo k Bogu po rokah ubožcev, post darujemo Bogu v zatajevanju svojega telesa, molitev se pa obrača naravnost na Boga; ona je nagovor nanj in pogovor z njim, rekli bi od ust do ust. Ko pogovor z Bogom prejema molitev nekaj božjega dostojanstva samega, in ko delo božjega češčenja daje Bogu najimunitniše, kar mu dati moremo. V molitvi spoznavamo Boga ko začetnika in lastnika vseh dobrot. V molitvi povečujemo božjo vsemogočnost, ki nam more pomagati; božjo modrost, od katere vodstva smo popolnoma odvisni; božjo resničnost, ki zagotavlja naši molitvi uslišanje; božjo dobrotljivost, ker se pri molitvi ne zanašamo na svoje zasluženje, ampak pričakujemo vse od radodarnosti božje in dajemo s tem Bogu dokaze ponižne podložnosti, ter se zaupljivo izročamo njegovi skrbi. Na ta način najlepše spolnujemo svojo nalogo, ki jo imamo na tem svetu, namreč — povečevati Boga“ (Mutz, Asketik str. 186).

Nepokvarjenemu človeku se ne zdi nič bolj naravnega kakor dolžnost, da mora svojega Boga častiti. In kako bi ga ne častili? Saj častimo celo človeka, na katerem opazimo lepe lastnosti, n. pr. če je pravičen, moder, dobrotljiv, pobožen. Zakaj torej ne bi povečevali Boga, ko vender vemo, da ima vse popolnosti v najvišji meri in je že zaradi tega vreden vsega češčenja. — Če pa nadalje pomislimo, da so te njegove lastnosti nam v korist, smo ga dolžni zato še bolj častiti.

Da z molitvijo Boga častimo, o tem so bili ljudje v vsakem času prepričani. Prerok Daniel je hodil vsaki dan po trikrat na vrh svoje hiše, kjer je obrnjen proti Jeruzalemu kleče častil in molil svojega Boga. David je prav dobro vedel, da je glavni namen molitve — češčenje božje. Zato se tako lepo izraža v svojem psalmu: „Moja usta naj bodo polna tvoje hvale; da prepevam tvojo hvalo, da prepevam tvojo slavo, ves dan tvoje veličanstvo“ (Ps, 70, 8).

Izraelci so po trikrat na leto hodili v Jeruzalem, da so v tempeljno častili svojega Boga. Turek še dandenes po petkrat na dan razpne po tleh svojo preprogo in obrnjen proti Meki opravlja svoje molitve. Perzijanci čakajo zjutraj proti vzhodu obrnjeni sonca in ga molijo, ker skazujejo v zmoti njemu posebno božje češčenje.

Zdaj pa sami sodite, ali bi bilo prav, ako bi kristjan ne maral moliti in častiti svojega živega Boga, če ne bi hotel dati Gospodu tega, kar je njegovega?

Nimam časa za molitev.

Tega izgovora se poslužujejo mnogi kristjani, pa tak izgovor nič ne velja. Bog ti mora biti nad vse. Bog ti mora biti bolj pri srcu, kaker tvoje telo, kaker tvoje imetje, kaker tvoji lastni otroci. Večna Resnica pravi: „Kedor ljubi očeta ali mater bolj kaker mene, ni mene vreden; in kedor ljubi sina ali hčer bolj kaker mene, ni mene vreden“ (Mat. 10, 37).

Pomni pa tudi, da vsa tvoja opravila ne bodo imela vspeha in zaželjenega božjega blagoslova, če jih ne začneš, nadaljuješ in končaš z Bogom, če jih ne daruješ Bogu in ne obračaš njemu v čast. Na božjem blagoslovu je vse ležeče. — Pa tudi verjetno ni, da ne bi imel toliko časa, da bi vsaj nekatere molitve čez dan opravil. Če dobro prevdariš svoja dela in opravila, boš videl, da ti še vedno ostaja nekaj časa za molitev. — Koliko časa zgubiš pogosto s praznimi pogovori? Ta čas bi brez vsake škode in v veliko korist lahko obrnil za molitev. Kralj David je bil mož neumornega dela, pa kljub temu ni opuščal molitve; molil je po sedemkrat na dan. Posnemaj Davida in molitev visoko ceni!

Vse svete duše so bile uverjene, da Boga častimo z molitvami, ki so najbolj prežete z gorečo ljubeznijo. Vzbujaj torej pri svojih molitvah večkrat dejanje ljubezni in jih zalivaj z dobrim namenom. To storiš lahko z besedami: „Vsako gibanje mojega telesa, vsaka beseda mojih ust, vsak utrip mojega srca naj je čin ljubezni in počeščenje Tebe, o sveti, trojedini Bog!“

Prinesi Bogu v dar svojo ljubezen tudi za vse nespametne stvari, ki Boga ne morejo častiti in za vse one ljudi, ki odrekajo Bogu svojo ljubezen. Obenem si predstavljaj kraljevega pevca, ki poje: „Mrtvi te ne bodo hvalili, o Gospod, in vsi oni ne, ki gredo v pekel; mi pa, ki živimo, hvalimo Gospoda od zdaj na veke“ (Ps. 113, 25—26). Pridruži se v duhu vsem izvoljenim v nebesih in vsem pravičnim na zemlji, zlasti Srcu Jezusovemu in Marijinemu, da oni iz obilnosti svoje ljubezni pokrijejo pomanjkljivost tvoje ljubezni.

Sv. Jedert je nekoč v težavi nebeškemu Očetu darovala svoje delo z besedami: „Gospod, to delo ti dajem v dar po tvojem edinorojenem Sinu v moči Sv. Duha k večni hvali!“ In v duhu je spoznala, kako zelo je bila ta daritev Bogu všeč, ker mu je posvetila dotično težavo po njegovem Sinu v Sv. Duhu (S. Gertr. I. 3. c. 30).

2. *Molimo zato, da se Bogu zahvaljujemo za prejete dobrote.*

Če bi nam Gospod v bodoče ne skazal tudi nobene dobrote več, bi bili vendar dolžni venomer se mu zahvaljevati za obilne dobrote, ki nam jih je dosedaj skazoval: ustvarjenje, odrešenje, posvečenje, poklic v sv. kat. Cerkev, v tretji red itd. vse to so tolike dobrote božje, da presegajo vsako našo zahvalo.

Dovolj žalostno pa resnično je, da se mnogi ljudje ne zmenijo za toliko skazanih dobrot od strani božje; oni od svoje strani zahtevajo dostojno zahvalo za najmanjšo uslugo, ki so jo kedaj bližnjemu storili. Pri nehvaležnosti pa vsahne studenec novih dobrot; sv. Bernard pravi: „Nehvaležnež ne prejema samo nobenih novih milosti več od Boga, marveč še to, kar je že prejel, se obrne njemu v pogubo.“ — Nehvaležnost proti človeku je že ostudna napaka, koliko večji pregrešek je še le nehvaležnost proti Bogu. Varujmo se je!

Za katere reči naj se vsaki dan zahvaljujemo.

Vse, kar vidimo v sebi in okoli sebe, nad seboj in pod seboj, vse, kar smo in imamo, je od Boga. Božji dar je naše telo, njegovi so udje in telesno zdravje. Božji dar je naša duša sè vsemi zmožnostmi. Slehrna dobra misel in želja, slehrna tolažba in veselje spada mej darove božje; tako tudi jed in pijača, obleka in stanovanje in vse, kar služi našim vsakidanjim potrebam, je dar dobrote božje.

Kako hočemo Gospodu Bogu za vse to hvaležni biti? — Povrniti mu ne moremo z ničemer, ker nimamo nič, kar bi ne bilo od Boga, in ker Bog nič ne potrebuje, ker ima sam vsega zadosti. Spodobi se pa, da se mu vsaj zahvalimo in poveličujemo njegovo dobrotljivost, kaker je delal kralj David, rekoč: „Kaj bom povrnil Gospodu za vse, kar mi je dodelil? Kelih zveličanja bom vzel, in ime Gospodovo bom klical“ (Ps. 115, 3—4).

Če je že David, ki ni bil kristjan, v toliki meri gojil čut hvaležnosti, koliko bolj se spodobi hvaležnost kristjanu — tretjeredniku!

Kaker povsod, tako je ljubi Zveličar tudi v zahvaljevanju nedosegljiv vzor. Kedar je nameraval kaj važnega storiti, je navadno povzdignil svoje oči proti nebu in je zahvalil nebeškega Očeta. Ko je hotel ljudstvo nasiliti, je vzel kruhe in se zahvalil. Preden je obudil Lazarja, se je ozerl proti nebu in rekel: „Oče, zahvalim se ti, da si me uslišal.“ Ko je postavil zakrament presv. Rešnj. Telesa, je vzel kruh, se zahvalil in dal svojim učencem.

S tem nas je hotel nebeški Učenik podučiti, da je zahvaljevati se Bogu človekova dolžnost.

Svetniki — mojstri v zahvaljevanju.

Svetniki so se zahvaljevali za reči, na katere dandenes malokedo misli. Kedar jim je Bog nalagal križe in jih obsipal s težavami, takrat je puhtela iz dna njihovih src najlepša zahvala, ker jih je storil podobne Jezusu, ki je izpil kelih trpljenja do dna. Svetniki so se zahvaljevali za vse nepoznane dobrote, ki jim jih je Bog skazal. Kedo se dandenes za te vrste dobrote zahvaljuje? In vendar pravi neki duhovit pisatelj (P. Lefiore), da mogoče ni

večjih milosti, za katere bi morali Bogu bolj hvaležni biti, ko za tiste, ki jih nismo izprosili in ki jih Bog brez naše vednosti rosi na nas.

Svetniki so se zahvaljevali dobrotljivosti božji, ker ni dopustila hudih nasledkov, ki bi jih utegnili imeti naši grehi. Pomisli, koliko napačnih pogledov, besedi, grešnega vedenja in dejanja si že zakrivil v svojem življenju! Koliko pohujšanja bi lahko iz tega prišlo! Kedo je to odvrnil? Gospod Bog in njegovo usmiljenje. Ne boš li za vse to od srca hvaležen, kaker so bili svetniki?

Svetniki so se Bogu zahvaljevali tudi za dobrote, ki jih je drugim skazal, zlasti tistim dušam, ki niso zanje prav nič hvaležne. Svetniki celo sovražnikov božjih niso izključili od svojega zahvaljevanja. — Kedo bi mogel obilnost milosti popisati, ki jih je Bog skazal zavrženim angelom ali pa našim prvim starišem pred grehom? Oboji so polni nehvaležnosti obrnili Bogu hrbet, njemu, ki je delivec vsega dobrega. — Koliko milosti Bog dan na dan deli ne le katoličanom, marveč tudi nevernikom, krivovercem, razkolnikom! Ali ni to celo morje milosti? In kakšno hvalo žanje od njih. Zahvali se za nje vsaj ti, krščanska duša, ki težiš po popolnosti in bodi tudi v tem podobna svetnikom!

Posnemanja vreden zgled v zahvaljevanju je sv. Pavel apostol, ta izvoločena posoda Jezusa Kristusa. Dosti je, če navedemo le par vrstic iz njegovih pisem. Rimljanom piše: „Najprej hvalim svojega Boga po Jezusu Kristusu zavoljo vas vseh, ker se od vaše vere oznanuje po vsem svetu“ (1, 8). S temi besedami opisuje sv. Pavel svojo in rimske občine gorečnost in je zato Bogu hvaležen. Korinčanom piše: „Hvala pa bodi Bogu, kateri nam vselej da premagati v Kristusu Jezusu in duha svojega spoznanja po nas povsod razširja“ (II, Kor. 2, 14). Tukaj apostol močno hvali Boga, da v Korintu, kaker povsod zmaga sv. evangelij in da se dobri duh spoznanja Kristusovega po njem razširja, enim v življenje, enim pa v smrt. — „Zahvalim se mu, kateri mi je moč dal, Kristusu Jezusu, Gospodu našemu, ki me je zvestega imel in v službo postavil, kateri sem bil poprej preklinjevalec, preganjavec in zasmehovavec“ (I. Timot. 1, 12—13). Tu hvali apostol Boga, da mu je, četudi nevrednemu, poveril apostolsko službo, v kateri lahko popravi vse pohujšanje, ki je nekedaj dajal v svoji napačni gorečnosti.

3. *Moliti moramo, da prosimo Boga za odpuščenje grehov.*

Molitev nam naklanja odpuščenje grehov, toda ne v tem pomenu, kaker da se nam po nji odpusti greh, ker to stori le zakrament sv. krsta in sv. pokore; marveč v tem pomenu, da nam zmanjša kazen za greh, očisti dušo grešnih navad, zavira hude strasti in daje zmago v skušnjavah.

Moliti za odpuščenje grehov je Kristusova zapoved, izražena v očenašu: „Odpusti nam naše dolge, kaker tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!“ Sv. Avgustin pravi: „Večna zaveza je med molitvijo človeka in usmiljenjem Boga. Ne odteguj se molitvi in Bog ti ne bo odtegnil svojega usmiljenja.“

Koliko grešnikov odloži pri spovedi težko butaro grehov, poboljša se jih pa le malo. Kje je vzrok temu? Glejte, v srcu še tli neukročena strast, še ni zamrla grešna navada in po pregovoru: „Stara navada, železna srajca,“ je kmalu zopet vse pri starem. Zoper grešne strasti in navade treba rabiti zdravilo, močno zdravilo, molitev. Molitev spopolni, kar je zakrament sv. pokore začel; zakrament deli milost, molitev pa stanovitnost in resnično poboljšanje.

Ker hudi duh ve, koliko molitev zmore, zato ne odvrtačuje kristjanov toliko od zakramentov, koliker od vstrajne molitve, ker se te bolj boji, ko zakramentov samih.

Mladenič, po imenu Bak, je šel v puščavo, da bi tem laglje delal pokoro za svoje grehe. Ko je več let preživel v ostri pokori, se ga lotijo hude skušnjave; najhujša je bila ta, naj sam sebi življenje vzame. Hudi duh mu je neprestano pred oči stavil njegove grehe s toliko silo, da je mladenič obupal. Poskušal je usmrtiti se na več načinov, a očitno ga je od tega brezbožnega dejanja zadrževala božja roka. Nekega dne sliši glas: „Ubogi človek, ali misliš, da boš sam iz sebe zmagal skušnjava? Moli in zateci se k Bogu! Kaker hitro sebi ne boš več zaupal in boš vse svoje zaupanje stavil v Boga, takrat boš zmagal.“ Mladi samotar je sledil temu glasu in je zmagal (Segneri, homo Christ. p. 3. d. 2).

Če si veliko grešil — veliko moli!

Kjer je bilo veliko grehov, tam naj bo veliko molitve.

Če je že David molil: „Gospod, ne hodi v sodbo sè svojim hlapcem, ker pred tvojim obličjem ni noben živih pravičen“ (Ps. 42, 2). Tudi mi imamo dovolj vzrokov tako moliti. „Kako neznatno moraš o sebi misliti,“ pravi Tomaž Kempčan, „kako zelo se bati sodbe neba, ki si tako oddaljen od svetosti Davidove, tega velikega kralja in preroka. Zakaj ti nisi ne kralj, ne prerok, ne svet, ne poklican po božjem srcu, kaker je on zaslužil imenovan biti. Vender se je ponižal pred Gospodom, ko se je imenoval nevrednega hlapca, nazival samega sebe mušico, psa in črva, ki vkljub velikim delom ni našel nič visokega na sebi.“

Predoči si svoje slabosti, grehe preteklosti in sedanjosti, položi jih na tehtnico božje pravice in ne boš imel vzroka napihovati se, pač pa se boš čutil silno ponižanega. Toda grehe moraš opazovati v luči božje ljubezni in ne v ogledalu lastne ljubezni; zakaj samoljubje zmanjša vse, božje dobrote kaker lastne grehe, svoje dobro in napake bližnjega to pa poveča do neverjetnosti.

Ko si se tako ponižal, imajoč pred očmi velikost svojih grehov in neznatnost svojih po večini le na videz dobro storjenih del, potem moli in zdihuje, da se te Večni usmili in ti prizanese. Tvoja na pol storjena dobra dela te pri toliki tvoji slabosti nikaker ne smejo motiti, če pomisliš besede sv. pisma: „Ako ste vse storili, kar vam je bilo zapovedano, govorite: „Ne-

pridni hlapci smo.“ Sv. Krizostom pristavlja: „Če si grešil, zdihuj, pa ne zato, ker si zaslužil kazen, marveč ker si žalil svojega Gospoda, ki je bil do tebe tako dobrotljiv, tako ljubeznjiv in tako skrben“ (Tugendsch. II. str. 318).

Koliko so vredne solze pri molitvi.

Sv. Terezija pravi: „Solze morejo zopet vse nazaj dobiti, (kar so grehi zapravili), zakaj ena voda potegne drugo vodo za seboj. Te besede ne veljajo za vse slučaje, ker so nekatere osebe tako mehkočutne, da jokajo za vsako malenkost. „Če pridejo solze iz narave in ne iz milosti, nimajo nobene vrednosti.“ Zato nadaljuje svetnica: „Solze naj nastopijo, če nam jih pošlje Bog, ne da bi se sami prizadevali privabiti jih. Te so, ki namakajo plodno zemljo in obrodijo prav veliko sadu; te so kaker voda, ki pade izpod neba. Solze pa, ki so izsiljene, se s temi ne morejo primerjati. Ž njimi se bomo večkrat utrudili in pri vsem naporu bomo našli komaj mlako, ne pa živega studenca.

Ne prizadevaj si za taka zunanja znamenja kesanja v molitvi, ampak stoj pred Gospodom v preprostosti svojega srca. Postavi si z ene strani pred oči ljubeznivost Boga, z druge strani pa svojo nehvaležnost in prosi Sv. Duha, naj omehča tvoje srce z ognjem ljubezni! (Tugendsch. II. str. 319).

Ne hrepeni po čutni tolažbi in solzah pri svojih pobožnih vajah. To ni potrebno za pravo pobožnost. Marsikedo s takimi zunanostmi pokriva svoje slabosti, celo hude in poniževalne prestopke. Pri takih pojavih je zmota veliko lažja, kaker če dušo tare dušna suhota in se drži navadne poti. Zato so se svetniki takih tolažil pogosto bali in niso hrepeneli po njih radi prevare, ki jih tako rada spremlja. Slednjič je treba povdariti tudi to, da so solze pri pobožnih vajah in molitvah vobče bolj nasledek mehke čudi, kaker pa milosti božje (Büchl. für die Nov. str. 115).

4. Moliti moramo, da sprosimo od Boga potrebne dobrote.

Vsi darovi, katere prejemo, so zgolj dobrota božja; mi sami jih nismo zaslužili, temveč jih Bog deli le po svoji neskončni milosti. Ubožci smo vsi brez razlike, siromak pa ne terja, ampak ponižno prosi. Podobno delamo tudi mi, če iščemo pri odlični osebi milosti; ne terjamo, ampak sprosimo. Kralj David nas uči, kako treba prositi; pravi namreč: „Jaz pa sem reven in ubog, o Bog pomagaj mi! moj pomočnik in moj odrešenik si ti; Gospod, nikar se ne mudi!“ (Ps. 69, 6). Ako prav molimo, bomo vse dosegli, za kar prosimo. „Prosrite in se vam bo dalo“ (Luk. 11, 9).

O molitvi za časne reči.

V molitvi za časne dobrote se držimo nauka sv. Alfonza, ki pravi: „Treba je vedeti, da Bog ni obljubil uslišati onega, ki prosi za časne reči, kaker so telesno zdravje, premoženje, službe in enake reči. Bog nam take časne dobrine večkrat po pravici odreče, ker ve, da bi bile na škodo

našemu zveličanju. „Kaj je bolniku koristno, ve bolje zdravnik, kaker bolnik“ (Sv. Avguštin).

Kedar prosimo za časne reči, moramo prositi popolnoma vdano v božjo voljo in s pogojem, naj jih da, če so nam v dušno zveličanje. „Če se v takih zadevah ne bomo povsem vdali v božjo voljo, nas Bog še poslušal ne bo“ (Nevesta Kr. I, 414).

Sv. Avguštin je proseč za časne dobrote imel navado takole moliti: „Daj mi zdravje, blagoslov, blagostanje; toda ne oziraj se na moje čutno nagnenje in ljubezen. Le če je tebi dopadljivo in mojemu dušnemu zveličanju koristno, mi blagovoli podeliti. Če pa tebi ni prav in mi ravno zato nočeš dati, te prosim, naj bom bolan, naj bom ubog, naj živim nadalje v svojem križu in bedi; potem bodi ti moje življenje, katero edino zahtevam, ti bodi moje zdravje, moja sreča, moje bogastvo, moja ljubezen, moje edino dobro in moje vse!“ (Hunolt, B. IV. str. 401).

Sv. Terezija se je čudila, da nekateri ljudje prihajajo v njen samostan s prošnjami, da bi molila za časne reči, in je rekla, da v takih rečeh ni nikoli uslišana.

Kralj Salomon — učitelj prosivne molitve.

Salomon je v mladih letih srčno ljubil Boga. Gospod se mu v spanju prikaže in mu reče: „Prosi, kar hočeš, dal ti bom.“ Salomon odgovori: „Ti, o Gospod, si me postavil kralja namesto mojega očeta Davida; pa mlad sem še, in ne vem kaj in kako? In tvoj služabnik je v sredi naroda, ki si ga izvolil, brezštevilnega naroda. Daj tedaj svojemu služabniku modro srce, da bo prav sodil to ljudstvo, in razločeval dobro od hudega.“ — Gospod mu je odgovoril: „Ker to prosiš in ne dolgega življenja, ne bogastva, ne hudega svojim sovražnikom: ampak modrosti; glej, storim ti, kar si prosil, in ti dam modro in umno srce, da ga ni bilo tebi enakega pred teboj, in ga ne bo za teboj. Pa dam ti tudi, česar nisi prosil, bogastvo namreč in slavo. In če boš po mojih potih hodil, kaker tvoj oče, ti bom dal tudi dolgo življenje“ (III. Kralj. 3, 5—13).

Zares posnemanja vreden zgled, ki se popolnoma vjema z duhom sv. evangelija, ki pravi: „Iščite najpoprej božje kraljestvo in njegove pravice, in vse to vam bo privrženo“ (Mat. 6, 33).

Iščimo najprej duhovnih dobrot.

Molitev je duši to, kar je hrana telesu. Molitev je tedaj dušna hrana, brez nje mora duša zboleti ali celo umreti. Zapomnimo si sledeče:

a) Brez molitve ni čednosti. Kako bi na priliko mogla biti v človeku prava kršč. ljubezen, če ne moli. Iz tega sklepamo, da moramo moliti v prvi vrsti za duhovne dobrote. Sv. Avguštin pravi: „Za nekaj t. j. za reči, ki so v božjo čast, ki v nas čednost množijo in peljejo k zveličanju; to je nekaj, vse drugo je nič.“

b) Brez molitve ni stanovitosti v dobrem. Če hočeš stanovitnost doseči, moraš pred vsem drugim prositi za duha molitve. Če pa imaš duha

molitve, ti je že več ali manj zagotovljena stanovitnost do konca in sicer čim več je tega duha, temveč je gotovosti, da boš srečno dokončal tek svojega življenja.

Ko je bil Simon Stilit (Stebnik) še pastir, je zahajal večkrat k samotni kapelici, ki je bila zidana nad grobom nekega marternika. Tu se je vrgel na svoja kolena in je molil iz dna svojega srca. Prosil je pa, naj bi Gospod rešil njegovo dušo, ga vodil po potu zveličanja, mu razodel svojo sveto voljo in mu dal moč jo tudi izvršiti (Richter. Gesch. I. 25, 6).

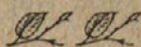
Pobožni bravec! Kedar v molitvi kaj prosiš, prosi posebno: a) da bi mogel ostati do konca stanovit in v dobrem; v ta namen večkrat moli; b) da bi se mogel utrditi v čednostih, ki so edina zanesljiva pot v nebeško domačijo.

Pri molitvi za čednosti pa prosi zlasti za tiste, ki jih Jezus posebno priporoča in ljubi: ponižnost, krotkost, potrpežljivost, udanost v božjo voljo, ljubezen do Boga in do bližnjega in za tiste, ki so tvojim napakam nasprotne. Če boš pri prosivni molitvi to smatral za podlago svojih molitev, boš še več dosegel, kakor prosiš.

O taki prosivni molitvi pravi sv. Avguštín: „O moj Bog, ke bi take tebi najdopadljiviše prošnje ne uslišal, katero molitev bi potem sploh uslišal? Ti močneje želiš nam take milosti deliti, kakor jih mi želimo prejemati.“

Kedar prosimo za duhovne dobrate, takrat ne smemo prav nič dvojiti, ali bomo uslišani ali ne? Kaker hitro dvojimo, nismo več gotovi, da bomo uslišani. Sv. Jakob piše: „Prosi pa sè zaupanjem, brez vsega premišljevanja; zakaj kedor se pomišlja, je podoben morskemu valu, katerega veter semtertja meče“ (Jak. I. 6).

Ozir časnih dobrot, pa Bog sam najbolje ve, kaj nam je v zveličanje in kaj ne, zato kar njemu pripustimo, naj on sam ukrene tako, kakor je v njegovo slavo in naš dušni blager. Najpotrebniših reči za življenje nam Oče nebeški gotovo ne bo odrekel!

P. MAVRICIJ O. CAP.

Noša in obleka tretjerednikov.

(Vodilo II. 1.)

tem, da stopi kedo v tretji red, nosi škapulir in pas, moli redovno molitev ter napravi po letu poskušnje redovno obljubo, še ni vse opravljeno. Treba je tudi vse svoje mišljenje in življenje uravnati po Kristusovih načelih ter se pridno vaditi v krščanskih čednostih. Ker pa Kristus najbolj priporoča ponižnost in zatajevanje, zato se morajo tretjeredniki najbolj vaditi v ponižnosti in zatajevanju.

Ponižnost se najlepše razodeva v noši in obleki. Zato določa redovno vodilo: „Udje tretjega reda naj se drže v svoji noši in obleki tiste srednje

poti, ki se slehrnemu spodobi, zdrževaje se predragega lišpanja.“ Redovno vodilo zapoveduje tretjerednikom, naj se ogibajo lišpanja in gizdavosti; pazijo naj pa tudi, da ne bodo zašli v nasprotno napako, da bi se namreč v obleki preveč zanemarjali. Drže naj se srednje poti. Njihova noša in obleka naj bo zdrava in pametna, dostojna in čedna.

Obleka nas varuje škodljivega vpliva vremenskih nepravil: mraza, vročine, dežja, snega itd. Notranjščina našega telesa je zmirom enako topla in sicer je vedno segreta na približno 37° C. Ker je v naših krajih zrak znatno hladnejši kakor naše telo, bi brez primerne obleke kmalu izgubili toliko notranje toplote, da bi si nakopali bolezen. Zato imamo za zimo toplejšo obleko kakor za poletje. Prvi in glavni namen obleke je torej ohranitev zdravja.

Ni pa še zadosti, da je obleka prikladna zdravju, ampak strinjati se mora tudi s predpisi zdravega razuma, to se pravi, človek se mora oblačiti svojememu stanu primerno.

Obleka ima tudi namen, da pokriva nagoto. Adam in Eva pred grehom nista potrebovala nobene obleke. Še le po storjenem grehu sta spoznala, da sta naga in hitro sta si iz figovega listja napravila obleko. Greh je torej povzročil potrebo obleke in pred grehom bi nas naj obleka tudi ščitila in varovala. Zato pa mora biti obleka dostojna in čedna; biti mora taka, da ni nikomer v spotiko in pohujšanje.

Če pa grajamo in obsojamo nedostojno nošo na vsaki osebi, jo moramo še veliko bolj grajati in obsojati na tretjerednicah, saj so tretjeredniki po svoji redovni obljubi dolžni dostojno se nositi. Sè svojo dostojno nošo naj bi tretjeredniki dajali lep zgled in naj sè svojim zgledom delajo proti nedostojni modi in grozni razvadi preobilnega lišpanja, v tem času pa še bolj proti razkazovanju nagote. Kedor hoče zatreti ali vsaj omejiti nedostojno modo, naj širi tretji red. Ustanavljati v ta namen nova društva ni potrebno in bi tudi ne koristilo mnogo. Voditelji in posamezni člani tretjega reda naj bi posvetili več pozornosti nedostojni modi in naj bi jo skušali zatreti z lepim zgledom in prijaznimi opomini mej tovarišicami.

S tem pa ni rečeno, da bi tretjerednikom ne bilo treba prav nič gledati na obleko. Nikaker ne bi bilo prav, ako bi tretjeredniki bili raztrgani, umazani in zanemarjeni. Obleka tretjerednikov naj bo preprosta in skromna, toda čedna in snažna, oprana in če je treba tudi zašita. Kakor je gizdava in prevzetna obleka znamenje prevzetnega duha in ničemrnega srca, tako je skromna pa čista obleka znamenje čiste in plemenite duše. Kakršna obleka, tak je človekov značaj.

Sv. Frančišek je gotovo dobro vedel, zakaj je svojim duhovnim otrokom predpisal skromno in preprosto obleko. Hotel jih je obvarovati pred napuhom in jih vaditi v krščanski ponižnosti. Ponižnost je podlaga in vir vse svetosti. Dokler je človek prevzet in ošaben, ne more napredovati v duhovnem življenju. Za krščansko popolnost je ponižnost neobhodno potrebna. Ker pa morajo biti tretjeredniki ponižni, zato se morajo potruditi, da bo tudi njihova noša in obleka ponižna in skromna.

Tretji red tudi v župnijah, kjer imajo že razne organizacije, ni nepotreben.

(Po p. R. Schultu privedil p. Filip B. Perc).

d več strani in od raznih gospodov je bilo že slišati ugovor „Polno organizacij in društev imamo v župniji — čemu še tretji red!“ Mi pa odvrnemo: „Ravno zato je pri vas tretji red še posebno potreben“. Naj povemo zakaj.

V tretjem redu naj bi bili združeni vsi najboljši člani družih društev in organizacij. Vnanje javno delo v raznih društvih člane pogosto zelo raztresa, tako da večkrat ne najdejo časa, za notranje duhovno življenje. Tem bi tretji red zelo pomagal, da bi se poglobili v notranjost. Zato naj bi bil tretji red duša katoliških organizacij; iz njega naj bi srkali člani svetnih društev pravega katoliškega duha, nove moči in pravo ljubezen do Boga in do bližnjega. Brez notranjega duha vse zunanje delo nima uspeha in ne rodi dobrega sadu.

Skušnja uči, da naše svetne organizacije pogosto zaspijo; člani se porlenijo, dela naveličajo in društvo opeša. Zakaj? Ne toliko zaradi premnoga dela, ampak pred vsem zato, ker manjka notranje moči in zato ne rodijo pravega sadu. Božja žetev v naših posvetnih organizacijah je mnogokrat žal le neznatna. Manjka notranjega življenja, manjka duha. In tega daje tretji red sv. Frančiška. — Gotovo je, da potrebujemo katoliške organizacije, pa radi vseh katoliških organizacij tretji red še ni nepotreben. Ravno nasprotno. Organizacije potrebujejo tretji red.

V gotovem pomenu in okoliščinah lahko rečemo o tretjem redu to, kar pravi sv. Frančišek Saleški o kratkih molitvicah ali zdihljejih, da namreč vse nadomeščajo in se ne dajo z ničemer drugim nadomestiti. V nekaterih župnijah, ki imajo samo enega duhovnika, je pogosto nemogoče, da bi imel vsaki stan svojo dobro organizacijo. Manjka potrebnega števila dobrih članov in delo presega moči tudi najsposobnišega duhovnika.

Tu je tretji red na mestu, ker je organizacija vseh organizacij in ena njegovih najlepših posebnosti je njegov družinski značaj. Vsi lahko vstopijo: moške in žene, mladeniči in dekleta. Gotovo je tudi tukaj potrebno podrobno delo in še zelo temeljito. Pa duhovniku ni treba cepiti svojih moči, ampak jih lahko združi na en sam cilj, na vodstvo in odločno izvrševanje Vodila tretjega reda, ki je za vse primerno. To je „podrobno delo v velikem!“

Zelo lepo se je izrazil o tem vprašanju nedavno vnet župnik z dežele. Sam je na župniji, ki šteje 1000 duš. Oskrbništvo, šolski poduk, obisk bolnikov, služba božja, spovedovanje, pogosti prejem sv. zakramentov — vse je v najlepšem redu. Posamezni stanovi so organizirani. Kako more en sam duhovnik premagati toliko dela? Na to vprašanje je odgovoril: „Nikedar mi ni dopadlo, da so člani naših dobrih katoliških družin pri vseh različnih stanovskih organizacijah. Za dobre je napor prevelik, slabi ne pridejo. Zato

sem za vse one, ki se trudijo za pravo versko življenje, ustanovil eno samo glavno organizacijo t. j. tretji red. Kako krasen prizor nudi dobra družina, kjer gredo vsi člani skupaj k skupnemu shodu tretjega reda! Kar bi moral drugače možem, materam, mladeničem in dekletom posamezno govoriti, to jim povem tukaj skupno. V tretjem redu imam pa odseke za može, žene, mladeniče in dekleta."

Na zborovanju tretjerednikov v Monakovem je prejšnji ministerijalni ravnatelj pl. Gajt (Geith) povedal lepe besede: „Truditi se moramo, da postane vsak izmed nas v svoji notranjosti cel katoličan. Če nismo taki, potem smo moštvo, ki sicer nosi meče, pa jih ne zna rabiti. Ni dovolj reči, da smo člani te in one organizacije; tudi moliti moramo. Dostikrat sem že naletel na katoliškega moža, ki se je opravičeval: Jaz ne morem obiskovati cerkve, ker moram v to in ono društvo. Žena in otroci doma naj molijo; jaz moram mej svet, treba je delati, agitirati, to je tudi molitev! — Gotovo, pa notranje molitve ne nadomesti.“

Nek časnikar, ki je za katoliške organizacije veliko delal, je rekel: „Drugi naj molijo, jaz sem apostol peresa“. Nekaj let na to je od katoliške vere odpadel. — Moli in delaj! Svetne organizacije brez notranjega duha so prazne pene, ki kmalu po rojstvu izhlapijo.

Dr. P. ANGELIK TOMINEC.

Bodi svetloba.

20. ugovor: Ljudje potrebujejo kruha, ne pa cerkev.

Tako in podobno so pisali v zadnjem času razni listi, mej njimi „Slovenski Narod“ in „Naprej“ ob priliki, ko je bila dozidana nova stolica v Lincu v Gornji Avstriji na čast Brezmadežni. Zgledujejo se pa ne samo nad tujimi cerkvami, ampak jim tudi naše slovenske cerkve niso všeč, češ da jih je preveč, in da bi se za ta denar lahko podprlo mnogo ubogih, ki dandenes stradajo.

Ce bi ti ljudje, ki tako pišejo in govore, le malo pametno mislili, bi morali spoznati, da so cerkve največja dobrota za ljudi in se denar, ki je po mnenju mnogih po nepotrebnem vtaknjen v cerkve, sto in stokrat vrne v žep tistih, ki so cerkve zidali in se stotero povrača njihovim naslednikom.

Na prvi pogled se zdi tisti, ki trdi: „Ljudje potrebujejo kruha, ne pa cerkev“ kot človek, ki globoko čuti z ljudstvom, ki ume njegove potrebe, z eno besedo, kot človek, ki res socialno misli. Toda to je le videz. V resnici kaže tak človek, da ni zmožen lastnega mišljenja, da govori to, kar piše njegov časopis, ali kar je slišal mimogrede v gostilni ali na kakem volilnem shodu. Pravih potreb ljudstva pa ne razume.

Kedor trdi: Ljudstvo potrebuje kruha, ne pa cerkev, ta trdi, da ljudstvo potrebuje kruha, ne pa praznikov in nedelj. Saj so zavoljo teh cerkve v prvi vrsti tu. Ali je res, da ljudstvo bolj potrebuje kruha ko nedelje in praznike? — Ljudstvo oboje potrebuje, „ker človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz ust božjih“. Ljudstvo potrebuje kruha, nedelj in cerkev. To sv. Cerkev prav dobro ve, zato se ni nigdar upirala odpraviti preveliko število praznikov, kjer jih je navada vpeljala in kjer je spoznala, da slabo denarno stanje ljudstva zahteva več dela in zaslužka. Nedelj in vseh praznikov pa nikoli ne bo odpravila. Zakaj ne? Zato ker ve, da so ravno prazniki in nedelje, ki iz priprostega ljudstva naredo vsaj ljudi. Življenje, kakršno ima ljudstvo po deželi in še bolj po mestih, je posebno dandenes tako usmerjeno, da človeka napravi bolj podobnega tovorni živali in stroju, kaker pa človeku. Njegovo življenje, navezano na grudo in delavnico mu jemlje priliko gojiti duha in ga dvigati kvišku. Delavec celi teden redko misli na drugo ko na svoje delo, šele v nedeljo pride zanj trenutek, da lahko nemoteno poskrbi za svojo dušo in deloma tudi za svoje telo. Potreben je oddiha in razvedrila. Tudi preprosto ljudstvo mora skrbeti za svojo dušo ravno tako kaker bogatini; če ne bi imelo cerkev, kje naj to stori? Vem, da bodo mnogi rekli — mej drugimi je tako trdil „Slovenski Narod“, — da imamo za to zabavišča, imamo izlete v prosto naravo, kjer človek lahko Boga moli, in je iz tega sklepal, da ni treba cerkev. Imenovani dnevnik se moti in z njim še mnogi drugi. Če pogledamo samo denarno stran, vidimo, da so te vrste zabavišča posebno dandenes dostopna le maloštevilnim dobro živečim ljudem, ubožnim so zaprta. Dalje so pa te vrste zabavišča v pre mnogih slučajih le prilika, da se ljudem odvzame trdo zaslužen denar, ki ga potem pogrešajo pomanjkanje trpeče družine. Glavno je pa vprašanje: Ali nudijo morda ta zabavišča, na katera se moderni toliko sklicujejo, res pravo duševno hrano? Zelo dvojimo. Ali se morda uče ljudje tam pravičnosti in poštenosti, katere na vseh koncih manjka? Ali se učijo premagovanja, ki je za človeško družbo neizogibno potrebno?

Ravno to pa nudi cerkev. Ljudstvo potrebuje pouka o verskih resnicah, ki so temelj in podlaga nraavnemu življenju. To mu daje cerkev. Ljudstvo potrebuje poduka, kako izvrševati pravičnost, potrebuje poduka o vzgoji otrok, o premagovanju. Ta poduk dobi v cerkvi. V cerkvi se nauči premagovati samega sebe in ondi dobi zato potrebno moč. Kedor temu ne veruje, naj gre vprašat v kaznilnice, katere vrste ljudje najbolj polnijo te zavode; tak naj gre v bólnice, zlasti v oddelek za spolne bolezni, in ondi naj poprašá, katere vrste ljudi je tam več, ali tistih, ki hodijo ob nedeljah v cerkev, ali tistih, ki hodijo na zabavišča in pa v prosto naravo „molit Boga.“ Prepričan naj bo, da ne bo šel nikedar več popraševati.

Toda ugovarjati bi utegnil kedo, češ da cerkve kljub temu nič ne pomagajo, saj so kljub temu vse gostilne polne i. t. d. Vprašam te: Po čegavi krivdi? Ali je morda cerkev tista, ki prireja ravno ob nedeljah in praznikih vsakovrstne veselice in zabave, ali pa so to tisti, ki bi radi iz ljudskih žepov črpali korist? Ali morda cerkev uči pijančevati ali vabi na plese? Nikaker

ne. Prepričan sem, da bi marisikatera gospodinja z veliko manj skrbnim očesom gledala proti koncu meseca, če bi mož ob nedeljah šel v cerkev namesto v gostilno.

Toda, cerkev je preveč, saj bi tudi manjše število za to zadostovalo. Dragi moj! Kaj pa gostiln in hotelov, ali jih ni preveč? Ali boš našel kraj, kjer bo za vsakih šestdeset ljudi cerkev? Veliko je pa krajev, kjer je gostilna za še manjše število ljudi, čeprav ondi ljudje gube denar in zdravje. Sicer pa kaj bi govoril, zadosti naj bo, da omenim le še to: Cerkev je enako dostopna vsem ljudem, četudi nekaj stane. Tisti pa, ki poudarjajo: Ljudstvo potrebuje kruha, ne pa cerkev, hočejo odvrniti ljudi le od tega, da ne bi videli mnogo dražjih hotelov, gledišč in barov, ki so dostopni le maloštevilnim bogatinom.

P. VINCENCIJ KUNSTELJ:

P. Kalist Medič.

Dnevi našega življenja so sedemdeset let; če jih je obilo, osemdeset let; in kar je več, je težava in bolečina; ker pride slabost, in smo strahovani.“ Ps. 89, 10.

Na te svetopisemske besede smo se spomnili, ko smo dobili iz Brezja poročilo, da je v ondotnem samostanu umrl p. Kalist Medič, starosta slovenske frančiškanske provincije sv. Križa. Zdi se, kaker da ga je Bog hotel obvarovati pred slabostjo in strahovanjem, ko ga je tik pred osemdesetletnico poklical v večnost: 24. aprila bi bil spolnil 80 let, 8. aprila je pa umrl. Lepa, zares lepa starost, ki je njegova mladost ni napovedovala. Rojen že v sedmem mesecu na Črnučah je bil kajpada slaboten ne le ko malo dete, temuč tudi še v mladeniških letih. Počasi si je pa opomogel in si zdravje utrdil. Ker je bil izredno bistrega duha, so ga dali v šole; l. 1863 je končal gimnazijo z izvrstnim uspehom ter še istega leta stopil v frančiškanski red, ki je dobil v njem moža izrednih zmožnosti, kar je red tudi v polni méri vpošteval. Ko je zvršil novicijat in bogoslovne študije, so ga poslali predstojniki za suplenta na novomeško gimnazijo, ki je bila tedaj v rokah oo. frančiškanov. Da bi bile ugodniše razmere, razvil bi se bil tu v izvrstno profesorsko moč, ker je imel zlasti za jezikoslovje veliko zmožnosti; ali prišlo je drugače: l. 1871 je bil p. Kalist nastavljen za pomočnika in kaplana pri naši cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani, kjer je kmalu, namreč l. 1878. postal župni upravitelj, kar je ostal do l. 1895, torej 17 let, časa dovolj, da si je pridobil srca svojih župljanov, ki so ga vzljubili ko vsega vnetega za lepoto hiše božje. Imel je zelo dobro razvit umetniški čut, tako da se je celo pokojni Frančišek Lampe, kò je začel izdajati list s podobami „Dom in Svet“, zatekel k njemu in ga prosil, naj mu

svetuje, kako bi si mogel pridobiti malo več čuta za umetnost. Da ga je p. Kalist res imel, nam priča njegovo delo v naši ljubljanski cerkvi, ki jo je prenovil s pravim okusom kaker tudi podružnico na Rožniku. Imel je zveze z najboljšimi tedanjimi domačimi umetniki. Odlikoval se je pa zlasti v bogoslovni vedi, pred vsem v cerkvenem pravu; zato so se dušni pastirji radi in pogosto zatekali k njemu v bolj zapletenih slučajih in ne zastoni z bistrim razumom jim jih je reševal. Da je bil mož tolikih zmožnosti večkrat izvoljen za samostanskega predstojnika, to se razume samo ob sebi. Bil je gvardijan v Ljubljani, Gorici, Pazinu in na Sv. Gori. V Gorici in na Sv. Gori je prav lepo prenovil samostan in na Sv. Gori tudi povišal romarsko hišo. Utrujen od obilnega dela in mnogih skrbi je prišel l. 1911 na Brezje, kjer je ostal do svoje smrti. Ali tudi tu ni počival: pomagal je rad v spovednici in na pridižnici, stopil tudi k enemu ali drugemu zapuščenemu bolniku. Brezjani so ga dobro poznali, ker se je rad malo pogovoril ž njimi, jim znal v mnogih zadregah pametno svetovati. In še nekaj posebnega je bilo na tem možu: bil je dober poznavavec in velik ljubitelj narave. Zelo rad se je mudil na samostanskem vrtu, ogledoval cvetlice, ki je vsem vedel domača in znanstvena imena, zbiral je semena, nabiral konopljo in sončnice, da je po zimi hranil ptičice, ki so rade prihajale na njegovo okno, kjer je bilo po zimi vedno kaj pripravljenega zanje. V zimskem času je zadnja leta navadno bolehal in se povečini držal zakurjene celice. Stikal je zlasti tedaj veliko po knjigah, posebno znanstvenih.

Še nekaj naj omenimo! Na Brezju mu je dobri Bog dal dočakati redko slovesnost. Tu je namreč 15. septembra l. 1917 obhajal zlato mašo. Veliko prijateljev se je tedaj zbralo okoli častitljivega jubilaranta, ko je z mladeniškim ognjem pel zlato mašo, ko je potem sredi obeda vstal ter pričujočim gostom s kratkimi besedami, polnimi hvaležnosti do Boga, popisal svoje življenje. Neimenovani pesnik pa je tedaj vsem iz srca zapel:

»Cvetlični venec je desnico dičil,
ko prvič ste stopili pred oltar,
življenje Vam je zvillo krono trnja,
zdaj venec zlat nebo Vam nudi v dar.«

Tu nekaj vrlin pokojnega p. Kalista! Če smo jih našteli, s tem nočemo trditi, da je bil brez vsakdanjih slabosti in človeških pomanjkljivosti, saj ni brez njih noben človek, ali brez potrebe stikati za njimi, to bi ne bilo lepo in ne hvale, temuč obsodbe vredno! Naj počiva v večnem miru blagi mož!

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

Moja skrb za naše katoličane v drugih bolnicah v Carigradu.

Razun avstrijske bolnice je bilo v Carigradu še več drugih evropskih bolnic. Vsaka država, ki ima tam svojo naselbino ali pa večjo trgovino ali pa želi imeti v Turčiji večji politični vpliv, je skušala imeti tam svojo šolo, svojo pošto, svoje banke in tudi svojo bolnišnico. Kolikor je meni znano, so tam imeli svoje bolnice Angleži, Francozi, Rusi, Nemci, Italijani, Bolgari, Grki in celo Zedinjene države Sev. Amerike.

Izmed šol so bile najbolj znane šola francoskih lazaristov, francoskih šolskih bratov in šola nemških (graških) lazaristov, kjer je tudi podučeval Slovenec g. M. Selič. V svetnih rokah pa je bil francoski kolegij t. j. francoska gimnazija, nemško-švicarska šola in avstro-ogrska ljudska šola. Dekliške šole so bile vse v rokah raznih redovnic in te šole so bile vse francoske. V mojem času so prišle v Carigrad neke italijanske šolske sestre iz Džemone (Gemona) in so odprle italijansko deklinško šolo, pa še toliko deklic niso mogle dobiti, da bi bile mogle začeti s podukom; ko pa so na to vpeljale poduk v francoskem jeziku, so imele takoj polno šolo, tako da so že drugo leto odprle filijalko v drugem delu mesta. Eden glavnih predmetov v vseh šolah, tudi v nemških je bila francoščina.

V te redovne šole, bodisi moške, bodisi ženske, hodijo otroci brez razločka ver in narodnosti, katoličani, protestanti, grški in ruski razkoljniki, judje in turki. Za katoliške otroke to gotovo ni dobro.

Vse večje države so imele v Carigradu tudi svoje pošte. Najstarejša je bila avstrijska pošta v Galati, ki je imela svojo filijalko v Peri in Štambulju. Zraven avstrijske pošte so bile še angleška, ruska, francoska in nemška pošta. Italija in Grčija ste se tudi zelo potegovali za lastno pošto, pa Turčija ni hotela o tem nič slišati.

V raznih evropskih bolnicah sem imel opravila tudi jaz. Večkrat so me klicali v francosko, nekaterikrat tudi v italijansko in v bolgarsko bolnico, kedar je namreč kateri naših ljudi tja zašel. Posebno pogosto pa sem hodil v nemško, ali kaker so jo splošno imenovali, v prusko bolnico, ker je bil nemški pater, po rodu Bavarec, zbolel in se je moral domov vrniti.

Po bolnicah so imeli za postrežbo večinoma redovne sestre, nemška bolnica pa je imela dijakonise, t. j. protestantovske sestre, ruske pa neke vrste ruske nune. Ruske nune sem le v toliko poznal, kolikor sem jih videl na cesti, ko so hodile na rusko poslaništvo, ki se je držalo našega samostana. Priložnost pa sem imel, da sem protestantovske dijakonise bolj natančno opazoval, ko sem v prusko bolnico hodil in sem imel večkrat ž njimi opraviti. Bilo jih je več. Bolnico so imele sredi vrta na krasnem prostoru. Bilo je več malih poslopj. Ta bolnica je bila gotovo izmej vseh najboljše urejena;

vsi bolj premožni Evropejci, ki so sami plačevali stroške v bolnici, so hodili v to bolnico, če so zboleli.

Ko sem prevzel skrb za katoličane v tej bolnici, sem obiskal prednico diakonis. Izkazal sem se, da mi je cerkvena oblast izročila v tej bolnici dušno skrb za katoličane. Prednica me je sprejela prav čedno, pray kakor kakšna gospa mati v kakem katoliškem samostanu, pač pa precej hladno.

Naj mi bravci oprostite, če na tem mestu opomnim, da se ženske prednice, tudi redovne, navadno veliko bolj zavedajo svoje oblasti in časti, kakor pa moški predstojniki. Resnica pa je tudi, da prednice nič manj ne razumejo vzdrževati red, kakor predstojniki, kar je zelo hvale vredno.

Take vrste prednica, ki razume disciplino, je bila prednica diakonis v Carigradu. Bila je kakor kak pruski stotnik. Podložne sestre so jo prav spoštljivo pozdravljale in nagovarjale s „Častito gospo prednico“. Pri diakonisah je bilo vse vrejeno po zgledu katoliških samostanov. Kakšen red imajo, sem imel priložnost večkrat opazovati, drugo mi je kaj rada pripovedovala sestra erdečega križa v avstrijski bolnici, ki je bila v vednem stiku s svojo rodno sestro diakoniso. Vstajati mora zelo zgodaj, tako je razkladala o svoji sestri, večkrat na dan mora hoditi k skupni molitvi v hišo božjo, kakor protestantje radi pravijo namesto v cerkev, veže jo stroga pókorsčina in za prestopke jo čaka določena kazen. Kedar mora iti po opravkih v mesto, ne sme iti nikedar sama, temuč mora imeti vedno še eno diakoniso za spremljevalko. Ima pa mesečno plačo, ki pa se ji bo le takrat izplačala, kedar bo izstopila, dokler pa ostane pri diakonisah, se mora držati ubožstva in skupnega življenja. Če pa bo pri diakonisah ostala trideset let in če bo kasneje izstopila, ji je zagotovljena pokojnina. Tako je vedela povedati o diakonisah naša sestra erdečega križa v avstrijski bolnici.

Našim bravcem je gotovo znano, da protestanti ne častijo ostankov svetnikov; diakonise v Carigradu so pa tudi v tem nekoliko posnemale katoliške sestre. V sprejemnici in po dvorinah, kjer so ležali bolniki, so imele obešene na stenah pod steklom v okvirih brzozavke nemškega cesarja Viljema in cesarice Avguste, prav tako kakor imamo pri nas podobe svetnikov. Imeli so tudi na mizah pod steklom razne darove nemške cesarice, kakor imamo v naših cerkvah pod steklom ostanke svetnikov.

Ko že govorim tako obširno o diakonisah, ne smem zamolčati, da imajo prav lepo temno modro obleko in da se prav uljudno obnašajo in so tudi nas katoliške misijonarje prav lepo pozdravljale, skorej lepše, kakor katoliške sestre. Izredno okusno imajo pokrito glavo, bolj ko ruske sestre, ki nosijo navadne bele rute ali naše usmiljenke, ki imajo pokrivalo kakor velike peruti. Da je sv. Frančišek Sal. dal usmiljenim sestram tako pokrivalo, je imel pač svoj vzrok; te sestre niso namenjene za ta svet, temuč za nebesa in je torej treba, da se njih misli večkrat vzdignejo proti nebesam, kakor ptica s peruti v višave.

Pri diakonisah je pa to drugače, te navadno ne ostanejo dolgo v bolnišnicah, temuč le nekaj časa. Čez nekaj let izstopijo in se omožijo, zato je pa treba, da imajo prikupljivo obleko, na glavi okusne čepice zarobljene

z ozkim belim nazobčanim robom in če znajo olikano pozdravljati, jim tudi to prav pride, da se lažje in dobro omožijo.

Razen teh bolnišnic, ki mi niso dale veliko dela, sem hodil spovedovat stare, onemogle, vboge, katere so oskrbovale „Male sestre za vboge“. Prišle so bile pred kratkim časom s Francoskega. Imele so veliko novo poslopje na skrajni meji mesta. Vsaki dan so hodile z vozom po mestu in so pobirale po gostilnah in hotelih ostanke za svoje vboge. Hiša teh ni bolnica, temuč hiralnica in sicer za take stare in vboge, ki nimajo nobenega več na svetu, ki bi za nje skrbel in takih zapuščenih ljudi je v velikih mestih veliko, posebno pa v Carigradu. Te sestre so res prave samaritanke in najlepši zgled krščanske ljubezni do bližnjega.

Spovedovati te vboge je bilo zelo utrudljivo. Od starosti in onemoglosti so bili več ali manj bebasti in gluhi, neumrjoče duše pa so vendarle imeli in dolžnost misijonarja je, da vsem posebno pa še ubogim in zapuščenim pomaga v nebesa, ker so tudi ti za nebeško kraljestvo.

Opravila v Carigradu zunaj bolnic.

Bil sem kapelan na avstrijskem poslaništvu, pomožni duhovnik pri naši frančiškanski župniji sv. Marije Draperis v Peri in spovednik bolnikov po mestu, ki so govorili meni razumljive jezike.

Služba kapelana na poslaništvu je bila pač najprijetnaša in najlažja izmed vseh, kar sem jih kedaj imel v življenju. Palača avstrijskega poslanika je bila zraven našega samostana v smeri proti morju. Bila je sredi lepega vrta, bila je kaker v raju. Poslaništvo in drugo poslopje, ki je bilo zidano na ulico, v katerem je bil avstrijski konzulat, je zdaj last italijanske države, kateri je mirovna konferenca vse to pridelila; Italija namreč pred svetovno vojsko v Carigradu ni imela lastnega poslopja za poslaništvo.

Avstrijski poslanik je bil že omenjeni baron Kaliče, sin priprostih, starišev, ki pa se je sè svojimi zmožnostmi in pridnostjo tako visoko povspel in je bil na zadnje povzdignjen celo v grofovski stan. Versko je bil precej mlačen, vendar pa veren mož, ki je čez osemdeset let star prav lepo previden sè sv. zakramenti v Št. Petru pri Gorici umrl.

Po zimi sem hodil maševat ob nedeljah na poslaništvo v mestu, po leti sem se pa vozil s parnikom v Terapijo, kraj ob Bosporu, kjer so poslaniški raznih držav imeli svoja letovišča in vsakateri tudi svojo lastno jahto, t. j. mali parnik za zasebno porabo. Ta vožnja po Bosporu po leti, dve uri tja in ravno toliko nazaj, je bila nad vse prijetna. Celi Bospor je 22 km dolga, povprečno en kilometer široka morska ožina med Evropo in Azijo, na obeh straneh obraščena z vedno zelenim gozdom, ob morju pa posejana s krasnimi večjimi in manjšimi palačami turškega sultana, egiptovskega podkralja, raznih cesarskih princev in družih velikašev. Na več krajih štrlijo na sirmem bregu morske ožine utrdbe iz davnih časov, ki so zdaj razvaline, na družih krajih se pa vidijo najmoderniše utrdbe in veliki topovi najnovejših časov, ki zapirajo dohod iz Črnega morja v Carigrad tudi najmo-

čnejšim vojnim ladjam, kaker je zadnja vojska pokazala. Kjer se pa morska ožina razširi, kaker ravno pri Terapiji in je na bregu prostora, tam so nastala prav lična mala mesta z letovišči bogatih Carigrajcev, ki po leti zavoljo vročine v mestu tukaj stanujejo.

Kedarkoli sem se peljal v Terapijo, sem se veselil, ker takih naravnih lepot, kaker so tu, je le malo videti na svetu. Veselil sem se tudi razvedrila, svežega zraka, videl sem različne ljudi, veselil sem se pa slednjič, odkrito povem, tudi dobrega kosila, ker gospod poslanik je vsakikrat postregel z dobro jedjo in z dobro pijačo; v samostanu smo namreč zelo pičlo živeli.

Razen nedeljske sv. maše sem kot kapelan poslanništva imel še dvakrat na leto nekaj malega opravila, t. j. 18. avgusta, na rojstni dan ranjkega cesarja in 1. januarija, ko se je vsa kolonija poklonila poslaniku, kaker je to splošna navada pri naselbinah vseh držav. Ta dva dneva je bila najpoprjéj slovesna sv. maša v naši cerkvi sv. Marije v Peri, ki je bila pod pokroviteljstvom avstrijskim. Pri sv. maši je bilo moje opravilo, da sem kot dijakon t. j. prvi levit, šel po darovanju s kadičnico pokadit poslanika, ki je imel v cerkvi odličen sedež, popolnoma ločen od sedežev drugih uradnikov. Po povzdigovanju pa mu je nesel subdijakon, t. j. drugi levit, poljubit sv. križ.

Po službi božji se je zbrala cela kolonija v poslanikovi palači, kjer je imel predsednik naselbine nagovor na poslanika, na kar je tudi ta povedal par besed, počasi in mogočno, kaker da bi bil on ne le zastopnik cesarja, temuč cesar sam. Nato je šel med nas, ki smo v krogu stali. Tu pa tam je malo obstal, posamezne prijazno nagovoril in nazadnje je nas vse na kupico šampanjca, kipečega francoskega vina, povabil. Ob enem so nam ponudili tudi peciva. Pri tej priliki sem še največ domačinov spoznal. Služba kapelana na poslaništvu je bila v resnici prijetna in ni delala ne skrbi ne truda.

(Dalje prih.)

Razgled po serafinskem svetu.

Francišškanska samostana na Sv. Gori in v Gorici. Česar smo se že dolgo bali, o čemer smo bili zadnje čase že prepričani, to se je zgodilo. Slovenska samostana na Sv. Gori in v Gorici so Slovencem vzeli, priklopili so ju tridentinski (laški) provinciji, ter so poslali v oba samostana italijanske redovnike. Naselili so se notri 22. majnika. Prvo nedeljo na to je laška vlada dala postaviti na Sv. Gori vogelni kamen za novo svetišče, ki bo tudi laški narodni spomenik. Cerkev bo menda 72 m dolga, kupola v nji 35 m visoka, zvonik bo pa dosegal višino 45 m. Ogromne mere, ki bodo zahtevale tudi ogromne stroške; poravnala jih bo laška vlada — za nas ni imela nobene podpore.

Slišali smo, da so naši rojaki in rodni bratje na Goriškem zelo užaljeni, ker so jim iztirali slovenske frančiškane, kapucine, mnoge duhovnike, učitelje

in prijatelje. Da ste užaljeni, to dobro razumemo, saj smo z vami užaljeni tudi mi in užaljeni prav nič manj ko vi. Ne zdi se nam pa prav, da mnogi od vas nasprotnike kolnejo in preklinjajo. Z Jezusovim naukom in sv. evangelijem se to ne vjema. Znano je, da je Jezus umirajoč na križu prosil: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.“ Vaši in naši nasprotniki sicer vedo, kaj delajo; imajo celo dobro zasnovane načrte za svoje namene, pa Bog jim lahko zmeša njihove nakane. Zato vas prosimo v bratovski ljubezni: Nikari jih ne kolnite, ker kletev vaša škoduje več vam ko njim. Sv. ap. Pavel piše: „Kolnejo nas, mi jih blagoslavljam, preganjajo nas, mi jih prenašamo, preklinjajo nas, mi molimo; kaker smeti tega sveta smo postali, vsih izvržek do zdaj“ t. j. za najmanj vredne, za zaničljive izmed ljudi nas imajo. „Tega ne pišem, da bi vas osramotil, temveč vas opominjam kaker svoje preljube sinove, brate in sestre“ (I. Kor. 4. 12). Če je Bog dopustil to trdo poskušnjo nam v pokoro, če Bog prenaša krivico, ki se nam godi, potrpiamo še mi; kedar bo Bogu ljubo, bomo rešeni, če se bomo držali njegovih zapovedi; maščevanje nad vsiljivimi nasprotniki pa prepustimo Bogu.

Nekateri so izrazili mnenje, da so frančiškani za svoje samostane na Goriškem mej vojsko in po vojski premalo storili. Tako mnenje izvira iz neznanja cele zadeve; zato naj damo malo pojasnila.

Po podpisani rapaljski pogodbi je redovno predstojništvo nameravalo, kar je provincijalno predstojništvo vedno povdarjalo, naših samostanov ne trgati od provincije. Pozneje se je pod pritiskom od drugih strani odločilo za samostojen komisariat, mej tem ko smo mi, če drugače nikakor ne bi bilo mogoče ohraniti samostane pri provinciji, pristali na komisariat odvisen od naše provincije, da bi laglje nastavljali potrebne redovnike in jih po potrebi premeščali. Uspeli nismo; 23. majnika 1923 smo dobili sporočilo, da so se odločili za samostojen komisariat. Toda obračalo se je vedno na slabše. Na dvojno prošnjo, naj ostaneta oba samostana pri naši provinciji, niti odgovora niso dobili. Pojasnili smo celo zadevo p. generalnemu defintorju, ki je došel v Gorico in je leto pozneje potoval skozi Ljubljano. Razumel nas je in nas podpiral, toda brez uspeha. Preč. p. general je došel v Gorico in Trst, da sam spozna redovne potrebe in korist naroda; udati pa se je moral zahtevi rimske kongregacije, ki je z določbo izdano 3. januarja 1924 — gotovo pod pritiskom političnih laških oblasti — izločila naše samostane iz naše provincije. Mi smo vse mogoče poskusili, da bi na korist Goričanom ohranili prost dohod naših patrov — t. j. slovenskih duhovnikov, spovednikov in pridigarjev na Sv. Goro in v Gorico, sila pa, ki je močnejša ko naše prošnje in zdrav človeški razum, je zmagala nad pravičnostjo in ljubeznijo.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. F. in Fr. Stranjšak se priporočata za povrnitev ljubega zdravja in vredno preemanje sv. zakramentov, svoje tri hčere pa, da bi živele po naukih sv. Cerkve. — I. A. da bi se pravično rešila neka sodnijska razprava. — Dve v samostan odešle tretjerednici za sv. stanovitnost.

II. Pokojni udje tretjerednih skupščin:

1. **Ijubljsanske:** Neža Mejač, Frančiška Kozamernik, Apol. Bodlaj (55 l. v III. r., Jožefa Supin (68 l. v III. r.), Marlja Sušnik, Hel. Coter (Zotter) † v Nov. mestu, Ter. Oman, Apol. Štrukelj, Mar. Klemenc, Mar. Centrih, Ana Tomše, Mar. Gašperc, Trz. Jamšek, Mar. Štrus † v Št. Vidu na Dol.

2. **novomeške:** Neža Kisel (Küssel 40 l. v III. r.) je uboge posebno podpirala) Amal. Brezovar, Ana Pirc. — Mirna peč: Ana Jarc, Fr. Kos, Urš. Smerke, Fr. Pirh. — Toplice: Janez Ulčar, Mar. Bradač. — Trebnje: Mar. Novak.

3. **mariborskega okrožja:** Sv. Martin pri Vurbergu: Jera Simonič. — Maribor: Ana Juhat, Katarina Rep, Julijana Miklavc, Ter. Peserl, Genovefa Schweiger, M. Stopar (odbornica), Adela Kotnik. — Ruše: M. Danko, Barbara Korošec. — Kamnica: Ter. Knaflič. — Studence: M. Špec, Antonija Korun. — Jarenina: Urša Lorbek, M. German. — Velikanedelja: M. Vuk, A. Novak, M. Rizman, Peter Vuk, Ivana Munda. — Ormož: Julijana Kožar. — Sv. Tomaž pri Ormožu: Gera Obran, M. Zemljič, M. Belšak, M. Rakuša, Ter. Janžekovič. Gera Potočnik, A. Kukovec, M. Antolič. — Ribnica na Pohorju: Ivana Smovnik † v Vuhredu. Častiti šolski sestri: Notburga Zacharias in Monika Rauscher. — Črešnjevec: A. Golob, Urša Mali, M. Soršak, Lucija Pirš. — Laporje: Lucija Ganzitti. — Cirkovce: Antonija Pernat.

4. **svetotrojiškega okrožja:** Sv. Anton v Slov. gor.: Ana Satler. — Sv. Lenard: Tereza Fekonja, omož. Lorenčič. — Marlja Snežna: Valentin Trunk. — Sv. Križ pri Ljut.: Jakob Ranca. — Sv. Andraž: Ter. Šiško. — Sv. Peter pri Radg.: Franc in Antonija Koren. — Sv. Bolfenk: Marija Potrč 64 let v 3. r. — Vurberg: Jan. Goznik, Jož. Gašparis, Franc Murko, Rozalija Zelenko, M. Lorenčič, Jera Horvat, Hel. Bombek. — Gor. Lendava: Franc Slammar, Štefan Horvat. — Beltinci: Ana Škarget.

5. **celjskega okrožja:** Št. Jedert: Mica Nemeč. — Sv. Vid pri Grob.: Mar. Antolinč. — Zibika: Jožefa Šega, Marija Jagodič, Marija Orač, Ter. Planinšek, Martin Planinšek. — Sv. Lenart: Ana Esih. — Št. Peter: Neža Ježovnik. — Frankolovo: Medved Vrišar, Monika Petré, Helena Pušnik. — Št. Pavel: Egidij Uranjek. — Št. Vid pri Planini: Helena Pavlinc, Martin Brenčič, Cecilija Ocvirk, Ana Bevc, Marlja Tovornik. — Gomilsko: Jožefa Cizej. — Teharje: Miha Kovač, Jakob Kovač, Marija Klinej. — Loka pri Zid. m.: Mica Koren. — Celje: Neža Sah, Šimon Beloglavec, Urha Rehar, Ana Kurent. — Dramlje: Neža Jošt. — Vojnik: Katarina Vravor, Terezija Rotnik, Uršula Vipavc, Frančišek Prekoršek. — Nova cerkev: Mica Selčan, Franca Smečnik, Frančišek Kramar. — Šmarje: Janez Dvoršek. — Št. Rupert: Peter Lokovšek, Terezija Pertonač. — Šmartno v R. d.: Valentin Turnšek. — Vitanje: Mica Krančan. — Griže: Marija Golavšek. — Žalec: Marija Orešnik.

Zahvala za uslišano molitev.

T. in Fr. Stranjšak za uslišano molitev in prejete milosti. — M. P. Mariji Pomočnici in sv. Ant. za rešitev iz neke nesreče. — P. T. Mariji za ozdravljenje matere. — Ana Rakoše iz Straže za uslišano prošnjo, da se je težka operacija posrečila. — H. K. sv. Ant. in sv. Notburgi za pomoč v veliki sili. Zahvala je bila obljubljena.

za Kristusom in Tolažba dušam v vicah z erdečo obrezo po 8 Din., za fino vezavo sè zlato obrezo po 18 Din., Duhovna zakladnica za vezavo z erdečo obrezo 5 Din.

Izmed nabožnih knjig smo znižali ceno za sledeče:

Poulin, Na poti v večnost. Cena za izvod v zloženih polah 6 Din., broširana 8 Din., vezana 12 Din.

Večeri ob Lemanu. Spisal jezuit Morawski, prevedel Fr. Stele. Knjiga — ki pa ni poljudno pisana — se dobi samo trdo vezana za 12 Din.

Osmero blagrov ali nauk o srečnem življenju. Spisal Anton Kržič. Druga pomnožena izdaja. Cena za nevezan izvod v zloženih polah 5 Din., broširan 6 Din. — Cene za te knjige so tako nizke, da se nam ne izplača posameznih razpošiljati po pošti. Zato prosimo, naj pridobi vsak, ki želi eno ali več teh knjig naročiti, še druge naročnike in naroči po več izvodov vsake knjige na enkrat. S tem si tudi mnogo na poštini prihrani. Teh nizkih cen pa ne moremo trajno vzdržati, temveč samo dokler je zaloga knjig velika. Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Tretjeredne vaje za julij in avgust 1924.

Ljubljana: M. shod: 20. julija in 17. avgusta ob polu 5. pop.; za zadržane naslednji dan ob 5. zjutraj v dvorani. — Poduk za novince: 27. jul. in 24. avgusta ob 4. pop. — Odborne seje: za moške na dan shodov ob 10. dop.; za ženske: v juliju po shodu in 31. avg. ob 4. pop. — Na praznik sv. Fr. Solana 13. jul. bo ob 6. sv. maša za žive ude frančiškanske misijske družbe. — **Maribor:** M. shod: 20. julija in 15. avgusta. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop.; po shodih poduk za novince.

Darovi.

Za novo cerkev Sv. Frančiška (v dinarjih): Vlč. g. J. Pollak 8000, M. Lukanc nabrala 4260, P. Evgen 4220, P. Bruno 1630, vlč. g. P. 3800, po č. prednici S. M. Marijani 2700, (kar so darovale: S. Kumer, E. Kanonik, K. Monti, E. Roth, M. Strelec, T. Skrabe, A. Dinarič, G. Godnič, A. Lavrlin, K. Hvala, F. Taube, M. Novak, T. Lavrenčič, J. Leton, Stegenšek, A. Mermolja, K. Gross, A. Žolgar, G. Sillč, A. Čuk, V. Zajc, R. Penič, E. Mermolja, A. Schelli, M. Vizintin, M. Sillč, A. Žigon, J. Podgornik, E. Komel, H. Komel, R. Skaber, F. Mahnič, A. Bric, K. Šinjgaj, A. Černe, F. Mozetič, A. Beltram, K. Pahor, A. Vernadati, K. Vodopivec, T. Košuta, H. Jagodić, N. Penič, J. Globelnik, I. Besednjak, Josepina R.) — G. A. Gassner 3000, A. B. 1200, župni urad v Gorjah 1565, Neimenovan 2100. — Po 1000 E. Rožanc iz Zg. Šiške, gdčna M. K, Neimanovana. — Po 500 Tretjerednik Frančišek, Neimenovana, J. Velkavrh. — E. Kranjc 380, M. Stussiner 342. — Po 300 pč. g. Dr. Ušeničnik, A. Plešic, R. Slana. — Po 250 M. Bobnar, Neimenovan, Neimenovana, vlč. g. J. Nikolič — g. prof. J. Kržišnik 120. — Tretji red v Krškem 1075, Dol. vas p. Rib. 400, Luče 185, Kranjska gora 126, Toplice 54, Laško 100. — Po 200 g. prof. Hutter, K. Koren, L. Jezernik, Neimenovan. — A. Arh 225. — Po 600 N. Tepina, Neimenovan. — U. Razdrh 179. — M. Mernik 130. — B. Gerič 150. — Po 100 prč. g. G. Potokar, L. Čadež, M. Alešovec, M. Brozovič, T. Krdelj, S. Zupan, I. Koritnik, A. Pečnik, J. Pešolar, F. Rihar, A. Medved, B. Terboča,

I. Kordiš, P. Resman, štirje neimenovani. — A. Udrih 75, Gabrijelčič 80, Erih 85, M. Gorjanc 95, M. Kočevar 59. — Po 50 družina Novak, marib. vratar, I. Kranjc, M. Žot, M. Žmuc, H. Markovič, M. Starc, trije neimenovani. — Po 60 T. Vrančič, župni urad v Dobrepoljah, — A. pometavka 154. — Zabukovec H. 46, C. Sevšek 37. — Po 30 I. Oblak, F. Nastran, K. Bajuk, A. Greja, J. Danko. — Po 25 K. Krek, I. Hočevar, F. Treiber, Dekl. Mar. družba v Lučah, T. Lozer, P. Berard. — Po 20 A. Oman, A. Vovk, J. Vuksmič, I. Sušnik, M. Klemens, L. Črnič, F. Pernič, A. Sajovic, M. Kutnik, ga. Kvartič in trije neimenovani. — Po 10 U. Ovčjak, F. Kozlevčar, I. Antolin, I. Voroš, J. Jama, N. Žnidaršič, I. Šorli, M. Martinšek, H. Plesnik, Sagmejster, M. Ramšak, A. Knez, A. Dolinar, J. Kladošek, J. Verbnjak, M. Dolenc, M. Kovačič, P. Godec, A. Repovž, B. Gornik, B. Nemanlič, M. Trampuš, M. Mikelj, M. Dovgan, K. Stezinar, A. Meznarič, devet neimenovanih. — M. Cigan 12, K. Brejc 15, F. Ovsenek 42, J. Permovšek. — Pč. g. dekan Arko 123 it. lir, I. Jezeršek 100 l., P. Erhart 50 l., Neimenovan 30, I. Repič 35, K. Jerančič 10, K. Komel 10, vlč. g. P. nabral 1125 l. — Zbirka tretjerednikov in dobrotnikov v Šk. Loki po Ant. Okornu 541 D 50 p, zbirka A. D. v Ljubljani in Škof. loki 435. — Manjše doneske je darovalo še več dobrotnikov. Bog povrni vsem stotero!

Rimsko-serafinski koledar za leto 1924.

Julij.

Avgust.

1 T		Presv. Kri G. N. J. K.	1 P		Sv. Peter v ječi
2 S	V.O.	Marijino obiskanje	2 S	P.O.	Porcijunkula. Sv. Alfonz L.
3 Č	Čm.	Sv. Leon II. p.	3 N		8. po bink.
4 P	Čm.	Bl. Rajmund Julj. 3. r.	4 T		Sv. Dominik
5 S		Sv. Ciril in Metod	5 P		Marija Snežnica
6 N		4. po bink.	6 S		Spremenenje G.
7 P		M. in sv. m. od dneva	7 Č	P.O.	Bl. Agatan in Kas. Sv. Kajetan
8 T	P.O.	Sv. Elizabeta Portgl. 3. r.	8 P	Čm.	Sv. Cirijak, Larg, Smaragd m.
9 S	P.O.	Sv. Nikolaj in tov. 1. r.	9 S		Sv. Jan. A., Vianč. Novl. Sv. R.
10 Č	P.O.	Sv. Veronika 2. r. 7 bratov m.	10 N		9. po bink. Sv. Lavrencij m.
11 P	Čm.	Sv. Pij I. p. m.	11 P	Čm.	Sv. Ludovika 2. r.
12 S		Sv. Hermag. in Fort.	12 T	PO.VO.	Sv. Klara 2. r.
13 N	P.O.	5. po bink. Sv. Fr. Solan	13 S	Čm.	Bl. Vinc. in Fr. 1. 3. r.
14 P	P.O.	Sv. Bonaventura 1. r.	14 Č		post. Bl. Sanktes 1. r. Sv. Evzebij
15 T		Presv. Groba G. N. J. K. Sv. Henr.	15 P	PO.VO.	Vnebovzetje Mar.
16 S		Karmel. M. B. Sv. Fr. za sv. raz.	16 S	P.O.	Sv. Joahim
17 Č	Čm.	Sv. Aleš. Molt. in sv. m. za pok.	17 N		10. po bink. Sv. Rok 3. r.
18 P		Sv. Kamil, Sv. Zimforosa	18 P	Čm.P.O.	Bl. Pavla 2. r.
19 S		Sv. Vinc. Pavl.	19 T	P.O.	Sv. Ludovik šk. 1. r. („s. A.“)
20 N		6. po bink. Sv. Marjeta	20 S		Sv. Bernard op.
21 P	P.O.	Bl. Angelina 3. r.	21 Č		Sv. Ivana Frančiška
22 T		Sv. Lavr. Br. 1. r. Sv. M. Magdl.	22 P	PO.VO.	Sedmero veselje D. M.
23 S		Sv. Apolinar šk. m.	23 S		Sv. Filip B.
24 Č		Bl. Kungd. in M. Mgd. 2. 3. r.	24 N		11. po bink. Sv. Jernej ap.
25 P		Sv. Jakob ap.	25 P	PO.VO.	Sv. Ludovik kr. 3. r.
26 S	P.O.	Sv. Ana	26 T		Bl. Timotej, Bernard 1. r.
27 N		7. po bink.	27 S		Sv. Jož. Kalasancij
28 P	Čm.	Sv. Nazarij, Celjz., Viktor, Inoc.	28 Č		Sv. Avguštin šk. c. uč.
29 T	Čm.	Sv. Marta. Sv. Feliks p.	29 P		Ogblavljenje sv. J. Kr.
30 S	Čm.	Bl. Simon, Peter, Arhangelj 1. r.	30 S		Sv. Roza
31 Č		Sv. Ignacij	31 N		12. po bink. Sv. Rajmund

Op.: PO. pomeni popolni odpustek, Čm zaznamuje, da se sme opraviti sv. maša v črni barvi. VO = vesoljna odveza.

